

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

PREZES

KSS.410.1.2.2026

**Pan
Marcin Stanecki
Główny Inspektor Pracy
Państwowa Inspekcja Pracy
Główny Inspektorat Pracy
ul. Barska 28/30
02-315 Warszawa**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 12 –
Państwowa Inspekcja Pracy**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Państwowa Inspekcja Pracy¹, Główny Inspektorat Pracy², ul. Barska 28/30, 02-315 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej

Marcin Stanecki, Główny Inspektor Pracy, od 15 czerwca 2024 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025³.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Departament Spraw Społecznych

Kontroler

Ewa Przywara, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSS/60/2026 z dnia 22 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dalej: PIP.

² Dalej: GIP.

³ Ustawa budżetowa na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 63); dalej: ustawa budżetowa na rok 2025.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy oraz ocena wykonania planu finansowego Głównego Inspektoratu Pracy.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej kontrolowanej działalności.*

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm., dalej „ufp”.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Główny Inspektor Pracy prawidłowo wykonał wydatki budżetu państwa ujęte w planie finansowym na rok 2025. Ustalony w ustawie budżetowej oraz w planie finansowym na 2025 r. limit wydatków budżetu państwa w części 12 w wysokości 609 891,0 tys. zł zrealizowany został w kwocie 580 072,6 tys. zł, tj. 95,1% planu po zmianach. W przypadku występowania opóźnień w realizacji zadań lub nadmiarem posiadanych środków prawidłowo dokonywano blokad. Nie stwierdzono także przekroczenia limitu wydatków na wynagrodzenia określonego w planie finansowym.

W wyniku kontroli 3,5% zrealizowanych wydatków budżetu państwa przez dysponenta części 12, stwierdzono, że służyły one realizacji zadań, ponoszono je w sposób prawidłowy, w granicach kwot określonych w planie finansowym, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ufp. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych, w tym w zakresie udzielanych zamówień publicznych, wydatków bieżących i majątkowych, wydatków szkoleniowych i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Prawidłowo sprawowany był nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ufp, w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2025 r. i w zakresie operacji finansowych sporządzone przez dysponenta części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzonych sprawozdań, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami⁷. Dowody księgowe zweryfikowano prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 133, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

1. Wydatki

1.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

1. Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2025 wydatki w cz. 12 i w planie po zmianach wyniosły 609 891,0 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 580 072,6 tys. zł, tj. 95,1% planu po zmianach. W porównaniu do 2024 r. były one wyższe o 11,6%. Wzrost wydatków w stosunku do 2024 r. wynikał głównie ze wzrostu wynagrodzeń.

Wydatki GIP zostały wykonane w wysokości 79 546,9 tys. zł, co stanowiło 82,3% planu po zmianach. W porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 3,8%.

(akta kontroli t. 2 str. 14-16, 20-29)

Według stanu na koniec 2025 r. zobowiązania PIP wyniosły 36 915,2 tys. zł i w porównaniu do poprzedniego roku były wyższe o 6487,5 tys. zł. Wzrost zobowiązań wynikał głównie z dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników PIP za 2025 r. (26 718,4 tys. zł) oraz składek na ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy od tego wynagrodzenia (5053,8 tys. zł).

Zobowiązania GIP, według stanu na koniec 2025 r., wyniosły 3923,8 tys. zł i były wyższe o 383,5 tys. zł, tj. o 10,9% od zobowiązań na koniec 2024 r. Wzrost wynikał ze wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (2652,6 tys. zł) oraz składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od tego wynagrodzenia (502,4 tys. zł).

W 2025 r. w części 12 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne na koniec roku.

(akta kontroli t. 2 str.18-19, 20-29)

Wydatki wg grup ekonomicznych w części 12 obejmowały:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych – 559 583,8 tys. zł (97,7% planu po zmianach i 96,5% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 10,7%,
- wydatki majątkowe – 16 459,1 tys. zł (50,5% planu po zmianach i 2,8% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 44,4%,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 3844,3 tys. zł (92,3% planu po zmianach i 0,7% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 7,0%.

Wydatki wg grup ekonomicznych w Głównym Inspektoracie Pracy obejmowały:

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę częściową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

- wydatki bieżące jednostek budżetowych – 75 547,9 tys. zł (89,4% planu po zmianach i 95,0% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 7,9%,
- wydatki majątkowe – 3639,8 tys. zł (31,4% planu po zmianach i 4,6% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 55,8%,
- współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 185,4 tys. zł (100% planu po zmianach i 0,2% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 3550,8%,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 173,8 tys. zł (46,3% planu po zmianach i 0,2% wydatków ogółem), w porównaniu do 2024 r. wydatki były wyższe o 14,9%.

(akta kontroli t. 1 str. 372, t. 2 str. 11-16, 20-30)

W 2025 r. wydatki w PIP na świadczenia na rzecz osób fizycznych dotyczyły m.in.: ekwiwalentu za używanie i pranie odzieży roboczej w kwocie 2885,7 tys. zł, zwrotu 640,4 tys. zł pracownikom PIP pracującym przy monitorach ekranowych za zakup soczewek i okularów korekcyjnych oraz wypłaty 127,7 tys. zł za zakup środków ochrony indywidualnej, odzieży roboczej i ochronnej. W omawianym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli t. 1 str. 372-373, t. 2 str. 20-29)

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 w związku z art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp, w związku ze stwierdzeniem opóźnień w realizacji lub nadmiarem posiadanych środków zaplanowanych na zadania inwestycyjne w 2025 r. Główny Inspektor Pracy podjął w analizowanym okresie 13 decyzji (w tym dwie korekty) w sprawie blokowania 25 223,7 tys. zł planowanych wydatków, m.in. na:

- zadanie związane z przebudową i rozbudową nieruchomości z przeznaczeniem na nową siedzibę Okręgowego Inspektoratu Pracy⁹ w Łodzi (7626,0 tys. zł);
- przebudowę budynku na potrzeby nowej siedziby dla Oddziału OIP we Wrocławiu w Kłodzku (2325,0 tys. zł);
- zakup 20 serwerów dla GIP (2680,9 zł);
- zakup oprogramowania do obsługi kontroli i postępowań administracyjnych podczas realizacji zadań z zakresu nadzoru rynku (1200,0 tys. zł).

Badaniem objęto jedną decyzję w sprawie blokowania wydatków na kwotę 2885,3 tys. zł (11,4% blokad w części 12). Decyzja dotyczyła niewykorzystanych środków na zakup 20 serwerów¹⁰, zakupu monitora interaktywnego ze środków bieżących, przeniesienia zakupu urządzeń wielofunkcyjnych dla GIP na rok przyszły, oszczędności w realizacji zadań związanych z modernizacją bramy wjazdowej i zakupu samochodu w OIP w Białymstoku, oszczędności w realizacji dostawy i montażu dźwigu osobowego w OIP w Kielcach oraz zakończenia procesu rozpoznawania zapotrzebowania na środki inwestycyjne jednostek organizacyjnych PIP. 2 grudnia 2025 r. zidentyfikowano nadmiar środków, 9 grudnia 2025 r. podjęto decyzję o blokadzie środków. Nie stwierdzono nieprawidłowości w omawianym zakresie.

(akta kontroli t. 1, str. 303-326, 388, 340-342, 640-655)

⁹ Dalej: OIP.

¹⁰ Wynikało to z przedłużającej się procedury udzielenia zamówienia publicznego (wniesienie odwołania).

2. GIP, zgodnie z art. 23 ust. 1 i ust. 4 oraz art. 82 ust. 1-2 w trybie upzp, terminowo sporządził plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na rok 2025, który zamieścił (ze zmianami) w Biuletynie Zamówień Publicznych (na platformie e-zamówienia¹¹) i Biuletynie Informacji Publicznej PIP. Główny Inspektor Pracy terminowo sporządził i przekazał¹² Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w roku 2025.

W 2025 r. GIP w planie po zmianach zaplanował 25 zamówień. Na podstawie przeprowadzonych zamówień publicznych procedowanych w oparciu o upzp, GIP w 2025 r. zakończył 13 postępowań z planu i zawarł 15 umów na kwotę 229 543,1 tys. zł.

Kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranego zamówienia publicznego o wartości 21 995,3 tys. zł¹³ wykazała, że było ono prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Przedmiotem zamówienia było zapewnienie dostępu do sieci PIP WAN wraz z usługą serwisu i wsparcia tej sieci dla PIP. Wartość zamówienia określono na kwotę 42 860,1 tys. zł brutto. W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęła tylko jedna oferta i wybrano tego dostawcę. W dniu 26 czerwca 2025 r. zawarto umowę z wykonawcą na budowę, skonfigurowanie, oddanie do użytku sieci PIP WAN oraz zapewnienie dostępu do zbudowanej sieci wraz z zapewnieniem usług serwisowych i wsparcia tej sieci. Po podpisaniu umowy PIP zawarł porozumienie o powierzeniu grantu¹⁴, z którego sfinansowano częściowo wydatki z tego przetargu. W 2025 r. z tytułu realizacji umowy wydatkowano 952,1 tys. zł, z czego:

- z budżetu państwa 528,0 tys. zł, w tym: na zakup usług pozostałych 182,4 tys. zł oraz na zakup usług szkoleniowych 345,6 tys. zł,
- ze środków projektu grantowego „Cyberbezpieczeństwo w PIP” finansowanego ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – 424,1 tys. zł.

Działania Głównego Inspektora Pracy w procesie udzielania i realizacji zamówienia zgodne były zarówno z wewnętrznymi regulacjami, jak i przepisami upzp i aktów wykonawczych do tej ustawy, a także art. 44 i art. 46 ufp. Wystawione faktury zostały prawidłowo opisane, zweryfikowane pod kątem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Realizacja zamówienia była zgodna z treścią zawartej umowy, a poniesione z tytułu realizacji zamówienia wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań PIP.

(akta kontroli t. 2 str. 100-104, 425-438, t. 3 str. 1-607, 646-647)

3. Szczegółową analizę wybranej próby wydatków bieżących i inwestycyjnych dysponenta III stopnia/GIP przeprowadzono na próbie 34 zapisów księgowych o wartości 19 734,0 tys. zł, co stanowiło 24,8% wydatków GIP wykonanych w 2025 r. Doboru dokonano losowo metodą monetarną (MUS)¹⁵, na podstawie zapisów wygenerowanych z systemu księgowego.

¹¹ <https://ezamowienia.gov.pl/pl>

¹² 17 lutego 2026 r.

¹³ Zamówienie nr 122/2025 419056-2025.

¹⁴ Porozumienie o powierzeniu grantu u numerze KPOD.05.10-CR.01-001/24/0036/KPOD.05.10-CR.01.001/25/2025 w ramach konkursu grantowego pn. „Cyberbezpieczny Rząd” (Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności finansowany ze środków Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności).

¹⁵ Z wyłączeniem wydatków płacowych.

Dodatkowo, badanie uzupełniono doborem celowym w kwocie 436,5 tys. zł (3,7 tys. zł szkolenie, 2,4 tys. zł studia podyplomowe oraz 430,4 tys. zł zamówienie publiczne opisane w pkt 8¹⁶). Ogólna kwota wydatków poddanych badaniu wyniosła 20 170,5 tys. zł, co stanowiło 3,5% zrealizowanych przez PIP wydatków. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Ustalono, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na realizację zadań jednostki, z zachowaniem procedur w zakresie ponoszenia wydatków.

(akta kontroli t. 1 str. 139-298, 415-427, t. 2 str. 62-343, 365-438)

4. Zaplanowane wydatki majątkowe części 12 w ustawie budżetowej na rok 2025 i w planie po zmianach wyniosły 32 574,0 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 16 459,1 tys. zł, co stanowiło 50,5% planu po zmianach oraz 144,4% wykonania z 2024 r.

Kwota wydatków majątkowych w GIP według planu rzeczowo- finansowego (planu wydatków majątkowych) wyniosła 12 857,0 tys. zł i obejmowała 11 zadań. W trakcie roku zrezygnowano z pięciu zadań¹⁷ na kwotę 8483,0 tys. zł¹⁸. Rezygnacja z realizacji zadań wynikała m.in. z przedłużającej się procedury udzielania zamówienia publicznego (wniesione odwołania), unieważnienia postępowania o zamówienie publiczne na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁹ oraz brakiem perspektyw na wdrożenie regulacji prawnych do końca 2025 r., a tym samym brakiem wiedzy na temat wymogów niezbędnych dla oprogramowania. W trakcie roku do planu rzeczowo-finansowego wprowadzono dwa nowe zadania na kwotę 83,5 tys. zł. Dotyczyły one zakupu trzech urządzeń wielofunkcyjnych (68,7 tys. zł) i zakupu monitora interaktywnego (14,8 tys. zł).

W sumie z 13 zadań zrealizowano sześć, a nie zrealizowano siedmiu zadań. Kwota wydatków majątkowych w GIP wyniosła 3639,9 tys. zł. Poniesiono je m.in. na zakup 21 serwerów, dwóch samochodów oraz modułu e-Wnioski i eIK do systemu finansowo-księgowego. W omawianym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli t. 2 str. 38-56)

5. W 2025 r. w PIP przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wyniosło 12,6 tys. zł i było wyższe o 8,5% niż w 2024 r. W 2025 r. stan zatrudnienia w PIP zaplanowano na poziomie 2786 etatów. Przeciętne zatrudnienie, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 2588 etatów (92,% planu) i było wyższe o 79 etatów od przeciętnego zatrudnienia w 2024 r.

W 2025 r. w GIP przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wyniosło 14,3 tys. zł i było

¹⁶ Na które wydatkowano 528,0 tys. zł w 2025 r., w tym na zakup usług szkoleniowych 345,6 tys. zł oraz 182,4 tys. zł na zakup usług pozostałych, pomniejszone w doborze celowym o fakturę wylosowaną metodą losową MUS i uwzględnioną wcześniej na kwotę 97,6 tys. zł.

¹⁷ Kwota pozostawiona w dyspozycji GIP (3283 tys. zł), zakup 20 serwerów (3500 tys. zł), zakup oprogramowania do obsługi kontroli i postępowań administracyjnych podczas realizacji zadań z zakresu nadzoru rynku (1200 tys. zł), zakup i wymiana klimatyzacji precyzyjnej w serwerowni GIP (400 tys. zł), zakup oprogramowania do rejestracji zgłoszeń delegowania na terytorium RP kierowców z tzw. państw trzecich (100 tys. zł).

¹⁸ W tym wartość przeniesiona na inne zadania w różnych jednostkach PIP – 844,2 tys. zł, wartość blokad – 7638,8 tys. zł.

¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm. Dalej: upzp.

wyższe o 8,7% niż w 2024 r. Przeciętne zatrudnienie, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 224 i było wyższe o siedem etatów od przeciętnego zatrudnienia w 2024 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego na stanowiskach kierowniczych wyniosło 16,5 tys. zł i było wyższe o 5,6% od wynagrodzenia w roku poprzednim.

Przeciętne zatrudnienie w 2025 r. na kierowniczym stanowisku wynosiło cztery osoby, podobnie jak w 2024 r.

W 2025 r. wysokość środków na wynagrodzenia osobowe w części 12 wyniosła 369 758,0 tys. zł. Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 8,5 tys. zł. Limity środków na wynagrodzenia nie zostały przekroczone.

(akta kontroli t. 1 str. 407-414, t. 2 str. 20-29, 14-16)

6. Polityka szkoleniowa w Głównym Inspektoracie Pracy funkcjonowała na podstawie zarządzenia nr 36/14 (ze zm.) Głównego Inspektora Pracy z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie rozwoju zawodowego pracowników Państwowej Inspekcji Pracy²⁰. Zgodnie z ww. zarządzeniem potrzeby szkoleniowe pracowników ustalane są odrębnie na każdy rok budżetowy.

Szkolenia organizowane na poziomie GIP²¹ stanowiły uzupełnienie oferty szkoleniowej realizowanej w ramach szkoleń centralnych prowadzonych przez Ośrodek Szkolenia PIP we Wrocławiu. Szkolenia centralne realizowane były zgodnie z planem szkoleń centralnych na dany rok, który ustalany był w trybie określonym w zarządzeniu. GIP nie posiadał własnego odrębnego planu do finansowanych przez siebie szkoleń.

Szczegółową analizą wydatków ponoszonych na szkolenia objęto łącznie kwotę 351,7 tys. zł²².

W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono m.in. że szkolenia były związane z realizowanymi przez pracowników zadaniami, prawidłowo uzasadnione, udokumentowane i zaewidencjonowane w ewidencji księgowej. Szkolenia zostały zrealizowane prawidłowo i odebrane zgodnie z umowami i wewnętrznymi procedurami. W przypadku studiów podyplomowych umowa z pracownikiem zawierała postanowienie zabezpieczające interes GIP. Wydatki na szkolenia zostały poniesione w sposób celowy w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki oraz rzetelnie udokumentowane.

(akta kontroli t. 2 str. 344-438)

7. W 2025 r. wobec GIP toczyły się 24 postępowania sądowe, w których przeciwko jednostce wniesiono pozew lub skargę w postępowaniu administracyjnym. Postępowania administracyjne obejmowały 13 spraw. W pozostałych sprawach, tj. w ośmiu sprawach pracowniczych oraz trzech sprawach cywilnych, wartość przedmiotu sporu wyniosła łącznie 697,4 tys. zł. W omawianym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli t. 1 str. 428-435, 637-639)

8. Szczegółowe badanie wydatków poniesionych na wypłaty ekwiwalentów za urlop wypoczynkowy wykazało, że GIP w 2025 r. dokonał wypłaty 15,1 tys. zł na rzecz trzech osób.

²⁰ Dalej zarządzenie.

²¹ Wydatkowano na nie 721,8 tys. zł.

²² Dwa szkolenia²², na które wydatkowano 349,3 tys. zł (pn. Protokół dyplomatyczny i savoir-vivre w praktyce. Szkolenie z przyjęciem pokazowym na kwotę 3,7 tys. zł i pn. Budowa i obsługa sieci PIP WAN na kwotę 345,6 tys. zł) oraz studia podyplomowe²², na które wydatkowano 2,4 tys. zł (dofinansowanie do podyplomowych studiów Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy).

Badaniem objęto 100% ww. wydatków. We wszystkich przypadkach wystąpiła podstawa prawna do nabycia prawa do ekwiwalentu, tj. nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, co skutkowało obowiązkiem rozliczenia niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Wykorzystanie urlopu w naturze nie było możliwe z powodu:

- zakresu obowiązków uniemożliwiających wykorzystanie urlopu – jeden przypadek;
- rozważania przez pracownika decyzji o wycofaniu oświadczenia woli o rozwiązaniu stosunku pracy oraz rozpoczęcia zwolnienia lekarskiego – tylko częściowo wykorzystano urlop – jeden przypadek,
- rozpoczęcia zwolnienia lekarskiego – jeden przypadek.

W zbadanych sprawach Główny Inspektor Pracy podejmował działania w kierunku udzielenia urlopu wypoczynkowego (zaległego i bieżącego, proporcjonalnego do okresu zatrudniania w roku rozwiązania umowy), a wypłatą ekwiwalentu objęto dni urlopu, który nie uległ przedawnieniu.

W żadnym ze zbadanych przypadków nie stwierdzono zawarcia nowej umowy o pracę z pracownikiem, z którym rozwiązano stosunek pracy. Wszystkie wydatki ujęto w prawidłowych paragrafach klasyfikacji budżetowej, właściwej dla wydatków osobowych ze stosunku pracy wraz z pochodnymi. Ekwiwalenty wypłacono w dniu rozwiązania umów o pracę²³, a w dwóch przypadkach wypłacono także wyrównanie²⁴ na mocy porozumienia ze związkami zawodowymi²⁵ z dnia 25 lutego 2025 r.

(akta kontroli t. 1 str. 575-636)

9. Dysponent części 12 realizował czynności nadzorcze w obszarze wydatków zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp m.in. przez sporządzanie okresowych analiz za poszczególne kwartały 2025 r. Analizy obejmowały informacje w zakresie wykonania wydatków budżetu państwa w części 12, realizacji planów finansowych jednostek podległych (OIP). Komórki organizacyjne były zobowiązane do sporządzania i prowadzenia rejestrów zidentyfikowanych ryzyk²⁶.

W ramach nadzoru i kontroli przeprowadzano audyty i wewnętrzne kontrole, w tym w obszarze wydatków. Przeprowadzana była corocznie samoocena pracownicza²⁷ (do końca stycznia). W planie audytu na rok 2025 zaplanowano przeprowadzenie trzech zadań zapewniających i pięć czynności doradczych (w którym jednym z punktów były zadania zlecane na bieżąco przez przełożonego). W 2025 r. zrealizowano dwa zadania zapewniające (jedno przeniesiono na 2026 r.) oraz osiem czynności doradczych (w tym trzy z planu i pięć jako zadania zlecane na bieżąco przez przełożonego, jednej czynności z planu nie zrealizowano). Zgodnie z planem kontroli finansowej na rok 2025, kontrole wewnętrzne przeprowadzono w: OIP w Bydgoszczy, OIP w Krakowie, OIP

²³ Tj. 10 stycznia, 31 marca i 29 października 2025 r.

²⁴ 16 kwietnia 2025 r.

²⁵ Uzgodnienia z krajowymi organizacjami związkowymi w sprawie zasad przeprowadzania awansów stanowiskowych i specjalizacyjnych oraz zasad podziału funduszu wynagrodzeń na podwyżki i 3-procentowego funduszu na nagrody w PIP na 2025 rok.

²⁶ Procedura stanowiła do zarządzenie nr 4/14 Głównego Inspektora Pracy z dnia 14 lutego 2014 r. w sprawie kontroli zarządczej w PIP (dalej: zarządzenie w sprawie kontroli zarządczej). Zgodnie z § 11 pkt 2 procedury zarządzania ryzykiem w PIP (będącej częścią zarządzenia w sprawie kontroli zarządczej), na początku każdego roku komórki organizacyjne PIP i GIP tworzą i prowadzą rejestr ryzyka na dany rok kalendarzowy w obszarze swojej działalności. Zgodnie z § 11 pkt 5 rejestry ryzyka są aktualizowane dwa razy w roku: do dnia 15 lipca każdego roku za okres od 1 stycznia do 30 czerwca oraz do 15 stycznia każdego kolejnego roku za okres od 1 lipca do 31 grudnia.

²⁷ §10 zarządzenia w sprawie kontroli zarządczej.

we Wrocławiu, Ośrodku Szkolenia PIP we Wrocławiu. Przeprowadzono także kompleksową kontrolę wewnętrzną w Olsztynie.

(akta kontroli t. 1 str. 367-406, 436-564)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Wydatki były realizowane zgodnie z planem finansowym w sposób celowy, legalny i gospodarny. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych, w tym w zakresie udzielanych zamówień publicznych, wydatków bieżących i majątkowych, wydatków szkoleniowych i wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. W przypadku występowania opóźnień w realizacji zadań lub nadmiarem posiadanych środków prawidłowo dokonywano blokad. Nie stwierdzono także przekroczenia limitu wydatków na wynagrodzenia określonego w planie finansowym.

2. Sprawozdawczość

2.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 12 - Państwowa Inspekcja Pracy i sprawozdań jednostkowych GIP:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy)²⁸,
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 12 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli t. 1 str. 409-410, 438-486, 561-564, t. 2 str. 1-10, 20-32, 35)

²⁸ Wykazano środki zaangażowane z wkładu UE w wysokości 185,3 tys. zł przeznaczone na realizację w maju 2025 r. wydarzenia, którego Państwowa Inspekcja Pracy była organizatorem, pn. „Organizacja 87. Posiedzenia Plenarnego i konferencji Dnia Tematycznego Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC) w Polsce w ramach Prezydencji Polski w Radzie UE” współfinansowanego z programu „Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+)”.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, kwiecień 2026 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Mariusz Haładyj

/podpisano elektronicznie/

²⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.